

§ 12 godkendelse til svineproduktion beliggende

Image © Aerodata International Surveys

Steffenhøj 160 9700 Brønderslev

Hjemvist miljøgodkendelse 2012

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12-godkendelse til svineproduktion på Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev

Dato: D. 15. marts 2013

Virksomhedens navn: Øster Hebbelstrup

CVR-nr: 19 32 35 36

CHR-nr.: 97939

Ejerlav	Matr. nr.
Hollensted By, Hallund	2n
Ø. Hebbelstrup Gde, Hallund	1a

Ejendomsnummer: 8100005060

Adresse: Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev

Virksomheds ejer: Søren Buus Andersen

Ansøger: LandboNord på vegne af Søren Buus Andersen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Allan K. Olesen
- E-mail; ako@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Journal nr.: 08 276

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Søren Buus Andersen, Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev
- Naturstyrelsen Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: aal@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, 9000 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Mogens Skjølstrup Larsen; Hebbelstrupvej 84; 9700 Brønderslev
- Carl Erik Olesen; Hebbelstrupvej 105; 9700 Brønderslev

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schönberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 28, 9700 Brønderslev, e-mail: vagn@gjerloev.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Brønderslev Lystfiskeriforening, Jens Andersen, jvsa@mail.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnbroenderslev-sager@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Allan K. Olesen, e-mail: ako@landbonord.dk
- Aalborg Kommune, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby, landbrug@aalborg.dk
- Forpagtere:
  - Niels Kristian Sørensen, Gammel Vråvej 67, 9382 Tylstrup
  - Ole Larsen, Ajstrupvej 27, 9381 Sulsted
  - Thyra Rasmussen, Sulsted Kirkevej 21, 9381 Sulsted
  - Børge Lind Thomsen, Tylstrup Landevej 50, 9382 Tylstrup
  - Connie Kjeldbjerg, Kæragerholmvej 7, 9382 Tylstrup
  - Lars Laugesen, Luneborgvej 199, 9382 Tylstrup
  - Niels Hedermann, Tylstrup Hedevej 38, 9382 Tylstrup
  - Jens Ole Sørensen, Gammel Vråvej 42, 9382 Tylstrup
  - Aalborg Forsyning, Kloak A/S, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING	5
1.1 Ikke-teknisk resumé.....	5
1.2 Meddelelse om godkendelse.....	7
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4 Tidligere meddelte afgørelser	10
1.5 Aktindsigt.....	10
1.6 Tilsyn med husdyrbruget.....	10
2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	10
2.1 Vilkår – Generelle forhold.....	10
2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	12
2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	19
2.4 Vilkår – Fosfor.....	26
2.5 Vilkår – Hensyn til landskab.....	26
2.6 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	26
2.7 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning	27
2.8 Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	28
2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT.....	32
2.10 Vilkår – Management og egenkontrol.....	37

BILAG

Bilag 1:	Situationsplan
Bilag 2:	Lokalisering
Bilag 3:	Beredskabsplan
Bilag 4:	Lugtgenegrænser
Bilag 5,1 og 5,2 og 5,3 :	Udbringningsarealer (ved stalden, ved Hirtshalsmotorvejen, i Aalborg Kommune
Bilag 6:	Transportveje
Bilag 7:	§3 natur
Bilag 8:	Udtalelse fra Aalborg Kommune

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING

1.1 Ikke-teknisk resumé

Søren Buus Andersen, Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev har ansøgt Brønderslev Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §12¹. Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af et husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven.

Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse er oprindeligt modtaget via det digitale ansøgningsssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 7. juni 2007. D. 15. april 2008 fik ejendommen en tillægs-godkendelse af Brønderslev Kommune. Denne afgørelse blev påklaget af Det Økologiske Råd, og d. 27. april 2011 blev tillægsgodkendelsen hjemvist af Natur- og miljøklagenævnet til fornyet behandling i Brønderslev Kommune.

Hovedpunkterne fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er, at:

- der skal udarbejdes en samlet miljøgodkendelse for hele bedriften
- Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier skal indgå i grundlaget for kommunens genbehandling af sagen
- Miljøstyrelsens vejledning vedr. udledning af kvælstof til overfladevande benyttes i sagsbehandlingen

Ansøger har derfor indsendt nyt, fiktivt ansøgningssskema 30546 samt supplerende oplysninger. Der er desuden indsendt skema 33870 til dokumentation for planteavlssædskifte.

Anlæg

Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger. I nudrift anvendes dybstrøelse i løbe/drægtighedsstaldene kombineret med et spalteareal. Med ændringen/udvidelsen fjernes dybstrøelsen fra løbe/drægtighedsstaldene, og søerne går på delvis spaltegulv.

Produktion

Steffenhøj 160 har en sobesætning med smågrise og polteproduktion. Der søges om en udvidelse fra 256,64 DE til 339,32 DE i henhold til tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Årssøer	1.077	250,47	1.300	313,06
Slagtesvin (40-80 kg)	250	6,17	800	11,00
Slagtesvin (80-120 kg)	0	0	800	15,26
I alt		256,64		339,32

Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Øster Brønderslev, ligger ca. 3,6 km nordvest for ejendommen. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Hebbelstrupvej 31, 9700 Brønderslev, som ligger ca. 848 m nord for ejendommen.

Der er ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone. Det har således ikke været nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

¹ Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
• Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Udbringingsarealer/ øvrige arealer

Steffenhøj 160 har 416,13 ha til rådighed for udspredning af husdyrgødning. Der er ingen aftalearealer.

Kvælstofudvaskning – overfladevand og grundvand

167,41 ha i Brønderslev Kommune er omfattet af nitratklasse II. Disse arealer afvander via Vad bæk, Hallund Å til Ryå, som afvander til Nibe-Gjøl Bredning. Mark 114 (14,04 ha) ligger uden for nitratklasse og afvander ifølge DMU's oplandskort til Langerak. Der er beregnet et planteavlssædskifte (skema nr. 33870), der viser, at udledningen ved planteavlssædskiftet vil være 61,4 kg N/ha. Ansøgningen 30546 viser en udledning på 60,8 kg N/ha med brug af virkemiddel. Der er indsat 14,1 % ekstra efterafgrøder for at opnå det nødvendige fald i udvaskningen.

Sædskiftet er S4 på alle udbringingsarealerne.

Ingen af arealerne i Brønderslev Kommune ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Fosfor

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene til fosforoverskud er overholdt.

Derudover er det beregnet, at påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Natura 2000 området i Limfjorden og Kattegat.

BAT

Ammoniak

Beregninger viser en vejledende emissionsgrænseværdi på ammoniak på 4.281,5 kg/N/år og den samlede emission fra anlægget er 4.281,01 kg/N/år. Dermed vurderes den vejledende emissionsgrænse at være overholdt. Kravet til anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) opfyldes ved forbedret fodereffektivitet (mindre råprotein) for søerne.

Fosfor

I forhold til fosfor er BAT-emissionskravet ikke overholdt, men Brønderslev Kommune har vurderet, at overskridelsen kan tillades, idet produktionen adskiller sig væsentligt fra en normproduktion blandt andet i forhold til antallet af smågrise per so. Beregninger viser desuden en meget lav belastning (under 1 %) til Nibe-Gjøl Bredning samt Langerak/Nordlige Kattegat – endda ved worst case udvaskning fra arealerne.

Ammoniak, natur og habitat

Det generelle krav om 15 % reduktion (hjemvist sag fra 2007) af ammoniakfordampningen er opfyldt på baggrund af det ovennævnte tiltag under BAT-afsnittet.

Kategori 1-natur: Nærmeste habitatområde, Hammer Bakker, østlige del (H218), ligger ca. 11,3 km syd for ejendommen. Ifølge scenarieberegning nr. 42285 er totaldepositionen til området 0,0 kg N/ha/år. Det vurderes således, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-området.

Kategori 2-natur: Ca. 1,2 km fra Steffenhøj 160 er der registreret en hede/overdrev efter §7 i husdyrgodkendelsesloven. Arealet kan max. tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år. Beregning (fiktiv skema nr. 30546) af ammoniakdepositionen til det nærmeste §7 område viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition fra anlægget på 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes ud fra beregningen, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af kategori 2-naturen.

Kategori 3-natur: Der er foretaget beregninger til den nærmeste kategori 3-natur - §3 registreret hede, overdrev og mose samt ammoniakfølsom skov. Beregninger viser, at merbelastningerne alle er under 1 kg N/ha/år. En merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år vil i udgangspunktet ikke udgøre et væsentligt merbidrag og kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af §3-områder.

Derudover er der foretaget en vurdering af tilstanden af 2 nærliggende vandhuller. Det ene vandhul vil få en merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år. Det andet vandhul vil få en merbelastning på 4,6 kg N/ha/år. Her er vurderingen, at eutrofieringstilstanden af vandhullet er så kraftig på nuværende tidspunkt, og at vandhullet formentlig er fosforbegrænset, således at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer.

Landskabelig vurdering

Der sker ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen. Som nævnt under afsnittet med anlæg sker udvidelsen udelukkende i eksisterende bygninger.

Samlet vurdering

Det er Brønderslev Kommunes vurdering at:

- Det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed,
- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og tilstrækkelige til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand,
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttede mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Brønderslev Kommunes konklusion - i henhold til ovennævnte - er, at forudsætningerne er til stede for at kunne meddele godkendelsen.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. Der er ikke kommet indsigelser til sagen.

I/efter nabohøringsfasen har ansøger taget specifik stilling til, hvor 10 m randzonerne skal udlægges omkring ansøgers arealer. Det har betydet, at der er taget et nyt areal, mark 105-0, med i ansøgningen. Arealet ligger i Aalborg Kommune, der har fået lejlighed til at udtale sig om arealet. Aalborg Kommune udtaler: "Arealet giver ikke anledning til at ændre den udtalelse, vi har lavet den 13. juni 2012. Arealet ejes af Helle Thing Andersen, Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev" (se bilag 8).

1.2 Meddelelse om godkendelse

Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev fra 256,64 DE til 339,32 DE.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Brønderslev Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 15. marts 2013

Lise Laursen
Miljømedarbejder

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse d. 15. marts 2013 på Brønderslev Kommunes hjemmeside. Derudover annonceres godkendelsen i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen. Pligt-mæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden arbejdstids ophør den 12. april 2013**, påklages.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

"De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Brønderslev Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet

påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke."

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Natur- og Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved behandling af sagen ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Civil retssag

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra Brønderslev Kommune i denne periode. Det skal dog bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Når der er forløbet mere end 8 år - efter der første gang er meddelt godkendelse - kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud mod fortsat drift.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der ansøges herom. Der skal indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Se forklaring under afsnittet "Ikke teknisk resume".

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal forevises på forlangende.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 97939) på ejendommen Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev, og samtlige arealer under CVR. nr. 19 32 35 36 (lokalisering fremgår af bilag 2, arealer fremgår af bilag 5,1, 5,2 og 5,3).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (situationsplan fremgår af bilag 1).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyre-

holdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.

5. Godkendelsen er gældende fra d. 15. marts 2013.
6. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse meddeles.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode, permanent eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.
8. Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Gyllebeholder og fortank med rørsystemer skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømmes.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
  - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
  - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
  - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:
  - Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være indsendt til kommunen senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der ér, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituati-

oner henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 3.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår - Dyrehold

12. Der må ikke på noget tidspunkt være mere end 1.300 årssøer, 800 slagtesvin (40-80 kg) og 800 slagtesvin (80-120 kg) på stald. Af hensyn til overholdelse af lugtemissionen må antallet af stipladser maksimalt være som opgjort i tabel 2, se nedenstående.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 256,64 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 339,32 DE. Fordelingen i antal dyr ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

Dyreart	Nudrift			Ansøgt		
	Antal	Stipla.	DE	Antal	Stipla.	DE
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	0	0	0	1.300	1.000	218,70
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1.077	316	75,51	1.300	316	94,36
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	1.077	60	174,96	0	0	0
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 24 -49 %, 80-120 kg	0	0	0	800	140	15,26
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67), 40-80 kg	250	400	6,17	800	120	11,00
I alt			256,64			339,32

Husdyrholdet etableres udelukkende i eksisterende bygninger. Der skal heller ikke etableres yderligere opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen. Alle staldene er tilsluttet bedriftens gylletank.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Vilkår - Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

13. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

14. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller

² Bekendtgørelse nr. 764 af 28/06 2012

- støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
15. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
  16. Kemikalier til rengøring/desinfektion af staldene skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder.
  17. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
  18. Opbevaring af dieselolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
  19. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
  20. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Der anvendes omkring 550 t indkøbt foder i ansøgt drift og 1.200 t eget korn. Dette opbevares i fodersilo, se bilag 1. Halm er placeret i laden, bygning 8-1. Der anvendes ca. 100-200 stk. bigballer om året i ansøgt drift.

På husdyrbrugets anlæg findes en 4.000 liters dieselolietank fra 2008. Placering fremgår af bilag 1.

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m ³ ,kg,l, kwt)			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	23.000 l	28.000 l	I 4.000 l tank i bygning 11
Smøreolie	400 l	450 l	I tromle i bygning 11
Flis til stokerfyr	500 m ³	600 m ³	I bygning 9-1
Kunstgødning			Se ejendommens gødningsregnskab
Foder, indkøbt	450 t	550 t	
Halm	400-500 bigballer	100-200 bigballer	
Foder, eget korn	1.000 t	1.200 t	
Elforbrug	256.000 kwt	310.000 kwt	
Drikkevand og vaskevand	8.000 m ³	8.000 m ³	Skøn

Vilkår – Spildevand

21. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder på Korslund Landbrug, Røgelhedevej 97, 9700 Brønderslev. Ind-

holdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udsprøjtning på mark. Hvis aftalen med Korslund Landbrug ophører, skal Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev inden en måned informere Brønderslev Kommune om ophøret.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Mængden af sanitært spildevand vil efter udvidelsen være på 340 m³ – dette ledes til septiktank/trikstank.

Ifølge ansøger ledes rengøringsvand og drikkevandsspild – ca. 510 m³ – til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler. Der er indgået aftale om vask af maskiner med Korslund Landbrug, Røgelhedevej 97, 9700 Brønderslev.

Herudover vil der være tagvand svarende til 6.010 m³ – dette udledes til terræn. Da der ikke sker nybyggeri i forbindelse med udvidelsen, skal der ikke søges om særskilt udledningstilladelse til udledning af tagvand.

Vilkår – Affald

22. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
23. Affaldet skal kildesorteres for sikring af korrekt bortskaffelse. Dokumentation herfor skal forevises ved tilsyn.
24. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

For at overholde vilkårene til affald skal ansøger sørge for, at affaldet bliver sorteret (kildesorteret) i de forskellige fraktioner, og ved tilsyn på ejendommen skal der forevises dokumentation for, hvor affaldet er blevet afleveret.

Ikke genanvendeligt farligt affald³ som kanyler, medicinrester, ikke rengjorte plastdunke og diverse kemikalier skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Affaldet skal afleveres til modtagestation eller kommunens genbrugsplads.

Genanvendeligt farligt affald og andet genanvendeligt affald som spraydåser, rengjorte plastdunke, lysstofrør, spildolie, oliefiltre og akkumulatorer skal afleveres enten til kommunens genbrugsplads eller afhentes af godkendt indsamler fra affaldsregistret:
<https://www.affaldsregister.mst.dk/>.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier/sprøjtmidler samt tom emballage herfra opbevares i tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

³ Yderligere oplysninger om affaldssortering og aflevering findes på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk samt på AVV's hjemmeside www.avv.dk.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. Affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container i garage	Kommunal ordning
Sække/emballage	I bygning 8-1 og 8-2	Kommunal ordning
Døde dyr	Ved kornsilo	Afhentes min. 1 gang om ugen af DAKA
Klinisk risikoaffald	I depot i bygning 2	Genbrugsplads
Spraydåser	Ca. 100 stk. i depot i bygning 2	Genbrugsplads
Lysstofrør	Ca. 50 stk. pr. år	Genbrugsplads
Emballage fra sprøjtemidler	Tylstrup Landevej 20, 9382 Tylstrup	
Sprøjtemidler	Tylstrup Landevej 20, 9382 Tylstrup	
Spildolie	400 l, opbevares i bygning nr. 11	Kommunal ordning
Oliefiltre		Skiftes på værksted
Akkumulatorer		Værksted eller kommunal ordning
Dæk		Værksted
Jern/metal		Produkthandler

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående tabel, at affaldet bliver håndteret hensigtsmæssigt på ejendommen og i henhold til gældende regler og kommunens regulativ på området.

Vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys

25. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

26. Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

27. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
28. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.
29. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
30. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkilder på/eller i forbindelse med husdyrbruget er ventilationsanlæg, foderblande-anlæg, gyllepumper, kornblæser, foderanlæg og transport. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne. Dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Kornblæser ved korntørreri er kun i brug i høstsæsonen. Indkøbt foder indblæses i siloer som er placeret i bygning 8-2. Ventilationsanlægget er konstant i drift. Der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen.

I tabel 5 ses landbrugets væsentligste støjkilder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5. Støjkilder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Kontinuerlig drift alle døgnets timer	Opsyn og justering	Bygning 4, 6 og 8
Korntørring	Høstsæsonen		Bygning 8, 8-1 og 12
Foderanlæg	Udfordrer 3 gange pr. døgn	Opsyn og justering	Bygning 4, 6 og 7
Kompressor	Korte perioder		
Gyllepumper	Normalt i dagtimerne		
Daglig brug af traktor	Normalt i dagtimerne, dog sæsonarbejde ud over dette		
Flytning af grise mellem staldafsnit	Normalt i dagtimerne		
Transport af levende dyr	Normalt i dagtimerne		

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transporten. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I tabel 6 ses antal transporten før og efter udvidelsen.

Tabel 6. Antal transporten

Art	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporten pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr	27.000 stk.	39.000 stk.	520 stk.	750 stk.	52	52
Døde dyr, inkl. spæde grise	800 stk.	1.200 stk.	15/16	15/16	52	75
Indkøbt foder	450 t	550 t	20 t	20 t	23	28
Eget korn o.l.	1.000 t	1.200 t	15 t	15 t	67	80
Flis (intern)	500 m ³	600 m ³	30 m ³	30 m ³	17	20
Gylle	4.883 t	6.100 t	22	22	223	280
Halm	400-500 bigballer	100-200 bigballer	10 bigballer	10 bigballer	40-50	10-20
Dybstrøelse	356 t	0	0	0	0	0
Dieselolie	23.000 l	28.000 l	4.000 l	4.000 l	6	7

Ansøger oplyser, at den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum af gene for naboer. Gylletransporten og transporten med markafgrøder er sæsonbetonede, mens øvrige transporten med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gylletransport ad offentlig vej er ca. 75 læs til gylleaftale/egen ejendom. Transporten sker primært inden for normal arbejdsdag. Transporten med korn og flis er internt på ejendommen. Transport med levende dyr sker med lastbil. Der er ingen færdsel med traktor gennem tæt bebyggede områder, se bilag 6.

I henhold til begrebet "godt landmandskab" skal transport af gylle fra farmen foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Lys

Der findes lys ude ved læsserampen. Derudover er der lys på gavlen af drægtighedsstalden. Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er lysstyring på indendørs lys i staldene. Det vurderes derfor, at lyset ikke kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Vilkår – Fluer og skadedyr

31. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
32. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr skal generelt bekæmpes i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger.

Ejendommen har aftale med autoriseret firma (Skankill), som kommer på ejendommen 4 gange om året eller efter behov.

Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer. Der er indgået aftale med Ofyrre om levering af gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

Vilkår - Lugt

33. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Øster Brønderslev, ligger ca. 3,6 km nordvest for ejendommen. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Hebbelstrupvej 31, 9700 Brønderslev, som ligger ca. 848 m nord for ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der er ikke andre ejendomme med over 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone, men der ligger 1 inden for 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da gylleopbevaring foregår i ejendommens gylletank, forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved udkørsel. Gylletanken er med naturlig flydelag.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	142	848
Samlet bebyggelse	289	1.351
Byzone	451	3.625

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. Lugtgenegrænserne ses i bilag 4. Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand, og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

34. N ab årssøer pr. år må maksimalt være 29.809 kg N. Beregningen er foretaget på grundlag af formlen: $(FE \text{ pr. årssø} \times \text{råprotein pr. FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal frav. grise pr. årssø} \times \text{frav. vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$. Samt formlen: $N \text{ ab dyr pr. årssø} \times \text{antal årssøer i opgørelsesperioden}$. Og på grundlag af de tal, der står i ansøgningen: 1.550 FE pr. kg tilvækst, 130,4 g råprotein pr. FE og 34 fravænnede grise med en fravænningsvægt på 8,5 kg og der udvides til 1.300 årssøer.
35. Samtlige årssøer på hele anlægget skal leve op til ovennævnte kvælstofkrav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (f.eks. 2013) til 15. februar år 3 (f.eks. 2015)). Det skal være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvist accepteres – i sådanne tilfælde skal N ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og /eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

36. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Ammoniakemissionen (ammoniakfordampningen) fra husdyrgødningen medvirker til kvælstofbelastning af den nærliggende natur. For at reducere dette udslip er der for nye/ændrede staldafsnit krav om 15 % reduktion i forhold til bedste staldsystem 2005/2006, jvf. Bek. 294 af 31/03/2009. Ansøger kan "nøjes" med en reduktion på max. 15 %, da det er en hjemvist sag med oprindeligt ansøgnings- og godkendelsestidspunkt i 2007.

Den totale emission fra anlægget er via ansøgningssystemet beregnet til 4.281,01 kg N/år, og mer-emissionen fra anlægget er beregnet til -379,2 kg N/år. Fra de eksisterende stalde er der beregnet en emission på 800,52 kg N/år og fra de ændrede stalde en emission på 2.903,04 kg N/år. Ammoniaktabet fra lagrene (gylletanken) er på 577,46 kg N/år. Det er beregnet, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktabet på 15 % er opfyldt, og at der sker en yderligere reduktion på 228,42 kg N udover de 15 %.

Ansøger har valgt at anvende fodertilpasning for at opfylde kravet om 15 % reduktion i ammoniakemissionen samt opfylde kravet til BAT. Dette ammoniakreducerende tiltag er en forudsætning for opfyldelse af kravet til reduktion af ammoniakemissionen, og der er derfor sat vilkår hertil.

Beskyttet natur

I bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 291 af 06/04/2011), naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet er der opstillet en lang række kriterier for beskyttelsen af naturen.

Den mest sårbare natur findes i de internationale naturbeskyttelsesområder og Ramsarområder (Natura 2000 områder), der er en fællesbetegnelse for de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv. I ovennævnte ændringsbekendtgørelse er denne type af natur kategoriseret som kategori 1-natur (§7, stk. 1, nr. 1) og omfatter en lang liste af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper f.eks. aktive højmoser (7110), brunvandede søer og vandhuller (3160) mm.

Den sårbare natur – kategori 2-natur (§7, stk. 1, nr. 2) - omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende *uden for* internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Naturbeskyttelseslovens §3 beskytter naturlige søer på over 100 m², heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, når de enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Loven beskytter desuden moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en beskyttet sø eller vandløb.

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3 naturområder, der ikke er omfattet af kriterierne i § 7, skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7 områderne.

Den mindre sårbare natur – kategori 3-natur – består af den natur, som ikke er omfattet under kategori 1 og 2. I ændringsbekendtgørelsen er §3 beskyttede heder, moser og overdrev defineret

som kategori 3-natur sammen med ammoniakfølsomme skove, der er beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 8. Krav til ammoniakdeposition i de forskellige kategorier

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og ammoniakfølsomme skove	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

- Natura 2000 (kategori 1 natur)

Nærmeste habitatområde, Hammer Bakker, østlige del (H218), ligger ca. 11,3 km syd for ejendommen. Af Natura 2000-planen 2010-2015 fremgår udpegningsgrundlaget for habitatområdet samt prognoser for bevaringsstatus på naturtyperne og arterne.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet

Naturtyper: Brunvandet sø (3160), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Hængesæk (7140), Kildevæld (7220), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130)
Arter: Stor vandsalamander (1166)

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Hængesæk da kvælstofdepositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på hele arealet samt pga. tilgroning med birk og nåletræer og tilstedeværelsen af invasive arter.
- Tørre heder og sure overdrev da kvælstofdepositionen overstiger laveste ende af tålegrænseintervallet på over 25 % af arealerne, pga. tilgroning med vedplanter, græs og høje urter samt invasive arter.
- Brunvandet sø da kvælstofdepositionen vurderes at overstige laveste ende af tålegrænseintervallet for hele arealet.
- Enekrat pga. tilgroning med vedplanter, græs og høje urter og da kvælstofdepositionen vurderes at overskride laveste ende af tålegrænseintervallet.
- Kildevæld da kvælstofdepositionen vurderes at overstige laveste ende af tålegrænseintervallet for naturtypen.
- Skovnaturtyper, da kvælstofdepositionen overskrider laveste ende af tålegrænseintervallet på hele arealet.

Brønderslev Kommune har ikke besigtiget habitatområdet i forbindelse med udvidelsen primært på baggrund af afstanden fra ejendommen til habitatområdet. Ifølge scenarieberegning nr. 47432 er totaldepositionen til området 0,0 kg N/ha/år. Det vurderes således, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-området.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

De fleste af udbringningsarealerne ligger lige omkring staldene (bilag 5,1), men der ligger også et par stykker syd for Brønderslev ved Hirtshalsmotorvejen, se bilag 5,2. Disse arealer ligger ca. 4,1 km fra habitatområdet Store Vildmose – de andre udbringningsarealer ligger væsentlig længere væk fra habitatområderne. Ifølge Miljøstyrelsens retningslinjer vil der sjældent kunne konstateres

en påvirkning på over 1 kg N/ha, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter. Selvom kravene er skrappe til habitatområdet, jf. tabel 7, vurderes udbringningsarealerne ikke at påvirke området, idet afstanden er over 4 km.

Derudover er der i henhold til bekendtgørelse nr. 764 af 28/06 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. krav til udbringning af flydende husdyrgødning på arealer uden etablerede afgrøder til høst, fodergræsmarker og på arealer med frøgræs (for hvilke der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma i den kommende sæson), skal ske ved nedfældning eller ved anvendelse af ammoniakreducerende teknologier beskrevet på Miljøstyrelsens teknologiliste. Nedfældning samt andre teknologier som f.eks. forsuring mindsker ammoniakfordampningen fra gyllen, og dermed sker der en beskyttelse af de nærliggende naturarealer.

Det vurderes således, at udvidelsen af anlægget og udbringningen på markerne er i overensstemmelse med gældende lovgivning samt kommuneplanens målsætninger.

- Kategori 2-natur

Ca. 1,2 km fra Steffenhøj 160 er der registreret en hede/overdrev efter §7 i husdyrgodkendelsesloven. I henhold til ændringsbekendtgørelsen hører arealet til såkaldt kategori 2-natur, der max. kan tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Beregning (fiktiv skema nr. 30546) af ammoniakdepositionen til det nærmeste §7 område viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition fra anlægget på 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes ud fra beregningen, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af kategori 2-naturen.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Den korteste afstand fra udbringningsarealerne til det nærmeste §7 område er ca. 680 m. Da afstanden er over 100 m, vurderes ammoniakfordampningen fra arealerne ikke at påvirke området væsentligt.

- Kategori 3-natur

Til kategorien hører heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og ammoniakfølsomme skove. I henhold til ændringsbekendtgørelsen må merdepositionen max. være på 1,0 kg N/ha/år. Brønderslev Kommune har derfor foretaget beregninger til den kategori 3-natur, der ligger nærmest anlægget, se naturpunkterne i bilag 7.

I tabel 9 ses hvad den beregnede merdeposition og totaldeposition vil blive til de omkringliggende naturarealer i forbindelse med udvidelsen af anlægget. Herudover ses retning og afstand fra anlægget til naturarealet samt naturtypens tålegrænse. Der er lavet 4 scenarieberegninger skema nr. 47433, 47435, 47437 og 47438.

Tabel 9. Ammoniakberegninger

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning + totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
Hede	404 m S	0,0	0,6	10-25	17,59
Overdrev	471 m S	0,0	0,4	10-20	17,39
Hede	817 m NØ	0,0	0,3	10-25	17,29
Mose	631 m V	0,0	0,3	15-25	17,29

Specifikt for dette område er baggrundsbelastningen 16,99 kg N/ha/år (data fra DMU).

Ovenstående beregninger viser, at tålegrænseniveauerne for de forskellige naturtyper ikke er overskredet. Merbelastningerne er desuden alle under 1 kg N/ha/år. Ifølge ændringsbekendtgørelsen / Miljøstyrelsens wikivejledning vil en merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år i udgangspunktet ikke udgøre et væsentligt merbidrag og kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af §3-områder.

Der ligger 2 mindre vandhuller, der er vejledende §3 registrerede, vest for staldbygning 5-2. Søer og enge er ikke specifikt nævnt under kategori 3 natur, men Natur- og Miljøklagenævnet har blandt andet i NMK-131-00036 beskrevet, at "kommunen har i forbindelse med ansøgning om tilladelse eller godkendelse efter husdyrloven pligt til at håndhæve naturbeskyttelseslovens bestemmelser herom, herunder at der ikke må udøves aktiviteter, som vil medføre tilstandsændringer i et § 3-beskyttet område". Brønderslev Kommune har derfor valgt at beregne merdeposition og totaldeposition til de 2 vandhuller. Det ene vandhul (ca. 70 m fra stalden) har en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 20,9 kg N/ha/år (scenarieregning 47424). Med en merbelastning under 1 kg N/ha/år, burde dette vandhul ikke opleve en tilstandsændring med udvidelsen.

Det andet vandhul (ca. 30 m fra stalden) har en merdeposition på 4,6 kg N/ha/år og en totaldeposition på 99,8 kg N/ha/år (scenarieregning 47423).

I 2002 gav det daværende Nordjyllands Amt tilladelse til opførelse af staldbygning 5-2 desuagtet den tætte placering på vandhullet. Naturtilstanden af vandhullet er ikke beskrevet i tilladelsen fra amtet. I dag er vandhullet præget af stærk tilgroning med større træer/krat og vurderes i forvejen at være kraftigt næringsstofpåvirket blandt andet af deposition fra udspredding af husdyrgødning og fra staldanlæg. Vandhullet vurderes derfor at have en tålegrænse, der er væsentligt højere end for søerne oplyst i tålegræsenotatet fra 2005 på 5-10 kg N/ha/år (Ammoniakmanualen, Skov- og Naturstyrelsen, 2003).

I følge klagenævnsafgørelsen NMK-131-00036 vil: "Tålegrænsen for de små næringsstofpåvirkede søer og vandhuller i det åbne land, som efter en konkret vurdering ikke svarer til de næringsfattige søer i Tålegræsenotatet, kunne tåle en højere ammoniakdeposition uden at ændre tilstand. Desuden vil de fleste små vandhuller i det åbne land være fosforbegrænsede, hvilket betyder, at fosfortilførslen udgør den største trussel mod deres tilstand".

Brønderslev Kommune vurderer, at eutrofieringstilstanden af vandhullet er så kraftig på nuværende tidspunkt, og at vandhullet formentlig er fosforbegrænset, således at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer.

Der er ikke foretaget beregninger på kategori 3-natur, der ligger endnu længere væk end nævnte områder i tabel 9. Da merbelastningen og tålegrænsen ikke overskrides til de nærmeste naturarealer, vurderes den heller ikke at gøre det til fjernereliggende arealer. Vurderingen er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskabet til de pågældende naturtyper, der i øjeblikket er tilgængelig til vurdering af naturtyperne.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

De fleste af udbringningsarealerne i Brønderslev Kommune ligger op til §3 beskyttet natur, men indeholder ikke så markante hældninger i terrænet, at Brønderslev Kommune på den baggrund vurderer, at der skal ske restriktioner i forhold til gylleudbringning.

Gylle kan dog skabe påvirkninger på over 1 kg N/ha inden for de nærmeste 10-20 meter. Dette vurderer Miljøstyrelsen i de fleste tilfælde kun at være et problem for den nærliggende natur, hvis arealerne ligger i Natura 2000 område eller indeholder yngle/rasteområder for bilag IV arter. Da ingen af udbringningsarealerne ligger i Natura 2000 område eller indeholder yngle/rasteområder

for bilag IV arter (se afsnittet – bilag IV arter), har Brønderslev Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen på arealerne.

- Ammoniakfølsomme skove i området

Ca. 630 m nordøst for staldanlæggene ligger et skovområde. Brønderslev Kommune har beregnet merdeposition og totaldeposition til skoven, idet denne er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Beregningerne (scenarie nr. 47440) viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. På baggrund af beregningerne vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke vil ske tilstandsændringer af skoven med den kommende udvidelse.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Mark 150-1 ligger op ad det potentielt ammoniakfølsomme skovområde. Men marken og skoven ligger hverken i Natura 2000 område eller indeholder yngle/rasteområder for bilag IV arter og derfor vurderes ammoniakfordampningen fra arealet ikke at påvirke skoven væsentligt.

- Bilag IV arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget og udbringningsarealerne. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, bæklampret, dværg flagermus, skimmel flagermus, vandflagermus og langøret flagermus.

Odder færdes typisk tæt på søer og vandløb, men kan også findes langt fra disse. Da odder oftest er nataktive og driften af landbruget og markerne normalt foregår i dagtimerne, vurderes det, at raste- og yngleområderne for odder ikke bliver påvirket.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg og udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Anlægget og udbringningsarealerne vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rasteområder på eller i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne.

Spidssnudet frø kan forekomme i mange typer af vandhuller, men foretrækker vandhuller, der omgives af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Løgfrø foretrækker områder med løs, leret jord og findes derfor typisk på dyrkede marker, særlig kartoffelmarker. Den ses dog også i enge, moser og i haver. Dog er løgfrøen ret kritisk i sit valg af ynglevandhuller. De skal være solbeskinnede, have rent vand, og der må ikke være fisk.

Projektet vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

- Artsfredninger og rødlistearter

I nærheden af anlægget og på udbringningsarealerne er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

Udbringningsarealerne

- Fredede områder og fredede fortidsminder på eller i tæt nærhed af anlægget og udbringningsarealerne

Der er ingen fredede områder eller fortidsminder på eller i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne. Der er ikke-fredede fortidsminder på mark 150 og 150-1. Vendsyssel Historiske Museum kan kontaktes for oplysninger og evt. retningslinjer i forhold til disse.

Beskyttede diger

Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som dels viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendomsforhold og administration, dels fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter, og bidrager til et afvekslende landskab. Museumslovens § 29 a foreskriver, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger, herunder gennembrud af diget, jævning eller andre tilstandsændringer af de beskyttede diger. Der ligger ingen beskyttede diger langs udbringningsarealerne. Den præcise placering af digerne kan findes på www.arealinfo.dk.

Vandløb

Generelt må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande, jf. bekendtgørelse nr. 764 af 28/06 2012. Endvidere er udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord ikke tilladt.

Desuden må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbsbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande. Flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø og flydende mineralsk gødning (handelsgødning) er dog ikke omfattet af ovenstående regel, hvis gødningen udspreddes på stejle skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12°.

Jævnfør vandløbslovens § 69, er der krav om 2 m bræmmer som gælder for alle vandløb og for søer over 100 m², der ligger i landzone og som er naturlige eller højt målsatte i Kommuneplanen 2009-2021.

Fra 1. september 2012 er Lov om randzoner (591 af 14. juni 2011) trådt i kraft. Randzoner er en 10 m bred dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri zone langs åbne vandløb og søer større end 100 m² i landzonen. I miljøgodkendelsen til Steffenhøj 160 har ansøger taget specifik stilling til, hvor 10 m randzonerne skal udlægges omkring ansøgers udbringningsarealer. NaturErhvervstyrelsen er myndighed i forhold til randzonerne.

Udbringningsarealet 114 ligger tæt ved Rebsengegrøften. Den har udløb til Ryå – B2 ophold- og opvækstvand for laksefisk. Mark 115 tæt ved Nejst Grøft, vestlige del – med målsætning C (vandafledning).

Udbringningsarealerne 151 og 3-0 ligger tæt ved Vad Bæk, som er målsat som B2 – ophold- og opvækstvand for laksefisk.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Konklusion

Ud fra ovenstående har Brønderslev Kommune samlet vurderet:

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁴

2.4 Vilkår – Fodring/Fosfor

37. P ab årssøer pr. år må maksimalt være 7.470 kg P. Beregningen er foretaget på grundlag af formlen: $(FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$. Samt formlen: $P \text{ ab dyr pr. årssø} \times \text{antal årssøer i opgørelsesperioden}$. Og på grundlag af de tal, der står i ansøgningen: 1.550 FE pr. kg tilvækst, 5,2 g fosfor pr. FE, 34 fravænnede grise med en fravænningsvægt på 8,5 kg og der udvides til 1.300 årssøer.
38. Samtlige årssøer på hele anlægget skal leve op til ovennævnte fosforkrav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (f.eks. 2013) til 15. februar år 3 (f.eks. 2015)). Det skal være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvist accepteres – i sådanne tilfælde skal P ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og /eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterafregninger.

Der er i godkendelsen sat vilkår til P ab årssøer, således at fosforindholdet ikke stiger i den fremtidige produktion. Se yderligere kommentarer under BAT og fosfor side 34.

2.5 Vilkår – Hensyn til landskab

Nogle af staldbygningerne ligger inden for udpegningen jordbrugsområde i Kommuneplanen 2009-2021. I jordbrugsområder skal hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben landinteresser og byudviklingsinteresser.

Andre staldbygninger ligger inden for udpegningen naturområde. I naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land.

Staldbygningerne ligger desuden uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og der er ingen særlige friluftinteresser knyttet til området.

I staldene har der tidligere været anvendt dybstrøelse i løbe/drægtighedsstaldene kombineret med spalteareal. Med ændringen/udvidelsen fjernes dybstrøelsen fra løbe/drægtighedsstaldene, og søerne går på delvis spaltegulv. Det er den eneste bygningsmæssige ændring, der sker i forhold til staldene. Da ændringen af staldene foregår inden for det eksisterende byggeri, vurderer Brønderslev Kommune, at udvidelsen kan foregå under hensyntagen til evt. natur- og landskabsinteresser.

2.6 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

⁴ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

39. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer, før beholderen skal tømmes.
40. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle uden for tanken.
41. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
42. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
43. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af miljøet mod forurening fra f.eks. gylleudslip.
44. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 7.987 (m³) gylle.

Rengøringsvand fra staldene, drikkevandsspild, regnvand fra befæstede arealer, gylletanke indgår i beregningen af gyllemængden. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, og der modtages ikke slam.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet - medregnet kapaciteten på ejendommen på Stidsholtvej 30, 9382 Tylstrup - er på i alt 6.200 m³ (tons). Dette svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 9,3 måneder. Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 10. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder, naturligt flydelag	1993/2003	3.000 tons	100
Kummer		1.200 tons	
Gylletank, Stidsholtvej 30, 9382 Tylstrup (anden kommune)		2.000 tons	
Samlet kapacitet		6.200 tons	

På baggrund af afstanden fra gylletanken - mindst 150 m - til søer, vandboringer og vandløb vurderes der ikke at være risiko for forurening af disse. Ifølge kortmateriale er der fra gylletanken mod vejen Steffenhøj en mindre terrænhældning på 6-12 grader. For at mindske et evt. gylleudslips udspretningsområde har Brønderslev Kommune valgt at stille vilkår om, at altid skal være halmballer til stede på ejendommen, således der evt. kan laves en barriere/vold.

2.7 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning

45. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5,1, 5,2 og 5,3.
46. Der skal fra husdyrbruget afsættes 54.549,88 kg N samt 12.508,45 kg P svarende til 582,52 DE i planperioden (1/8 til 31/7).
47. Ændringer i udbringningsarealerne, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal

forinden anmeldes kommunen.

48. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Gødningstyper fordelt på kg kvælstof og kg fosfor:

Tabel 11. Gødningstyper:

Gødningstype	kg kvælstof	kg fosfor	DE
Svinegylle	54.549,88	12.508,45	582,52

Steffenhøj 160's samlede udbringningsarealer er oplyst til 416,13 ha. Det nødvendige harmoniareal er på ca. 416,09 ha: (582,52/1,4 DE pr. ha) for det ansøgte antal DE. På den baggrund vurderes harmonikravet at være overholdt.

Kørselsafstand til/fra udbringningsarealerne er for de fleste arealers vedkommende omkring 1,5 km i luftlinje. Et par af arealerne i Brønderslev Kommune ligger ca. 6 km fra ejendommen (i luftlinje), og arealerne i Aalborg ligger endnu længere væk – de fjernestliggende op til 12 km. Som nævnt under *Transporter* skal det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og på helligdage. Hvis udbringning tilrettelægges, så det sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Aalborg Kommune har d. 13/06 2012 lavet en udtalelse om de arealer, der er beliggende i denne kommune, se bilag 8. Udtalelsen har ikke medført yderligere vilkår til godkendelsen.

2.8 Vilkår – Overfladevand og grundvand

49. Der skal altid være mindst 14,10 % ekstra med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder på arealerne.

Ifølge jordklassificeringen (Fra Dansk Jordbrugsforskning 1975 – 1979) er arealerne i området klassificeret som dels fin lerblandet sandjord (JB4), grovsandet jord (JB1), finsandet jord (JB2) samt grov sandblandet lerjord (JB5). Da jordbrugstyperne i ansøgningskemaet er angivet med JB2, vurderer Brønderslev Kommune, at jordbundstyperne er angivet korrekt.

Overfladevand – Nitrat

Nedenstående tabel viser, hvorledes bedriftens ejede og forpagtede arealer er beliggende i forhold til kvælstoffølsomme områder i Brønderslev Kommune.

Tabel 12. Nitratklasser

Udbringningsarealer [ha]	Uden for nitratklasse [ha]	Nitratklasse I [ha]	Nitratklasse II [ha]	Nitratklasse III [ha]
416,13	248,71	0	167,41	0

Af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal på 416,13 ha er 167,41 ha beliggende i nitratklasse II, mens de øvrige arealer er beliggende uden for nitratklasse. På arealerne inden for nitratklasse II er der efter Husdyrloven krav om, at der alene må udbringes 65 % af den husdyrgødning, som harmonireglerne ellers giver mulighed for. Der kan dog udbringes mere husdyrgødning, hvis der benyttes andre virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder. På Steffenhøj 160 bruges der 14,10 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel.

I følge ansøgningsmaterialet er det beregnet, at der er i gennemsnit må udbringes 1,2029 DE/ha (DE_{max}) svarende til en udvaskning på maksimalt 66,1 kg N/ha (kg N/ha DE_{max}) fra rodzonen. Det

reelle dyretryk er 1,4 DE/ha (DE_{reel}) og den reelle udvaskning er på 60,8 kg N/ha (kg N/ha DE_{reel}). Kravet til maksimal kvælstofudvaskning er således overholdt.

Kvælstof (nitrat):

Miljøstyrelsen har fastlagt 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke vil medføre skadesvirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning.

1. Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter)
2. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 % hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof og fosfor til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Kvælstof i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

167,41 ha af arealerne afvander via Vad bæk, Hallund Å til Ryå, som afvander til Nibe-Gjøl Bredning. Nibe-Gjøl Bredning er en del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Udkast til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, Forhøring, januar 2010". De arealer i Brønderslev Kommune, som afvander til Limfjorden, har næsten alle Nibe-Gjøl Bredning som recipient. Nibe-Gjøl Bredning er udpeget som habitatområde "H15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal". Området er tillige fuglebeskyttelsesområde (F1). Størstedelen af oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er karakteriseret som "oplande til meget sårbare Natura 2000-områder".

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Nibe-Gjøl Bredning er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "1160, større lavvandede bugter og vige" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra udkastet til Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Nibe-Gjøl Bredning er i risiko for ikke at opfylde målet i udkastet til Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Nibe-Gjøl Bredning er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning har været svagt stigende fra 2007 til 2011 fra 89.084 DE til 92.031⁵ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). I henhold til datamaterialet i [www.jordbrugsanalyser.dk](http://jordbrugsanalyser.dk) er der sket en stigning fra 2007 til 2011 på 3,31 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008-2010, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008-2010 ligger på ca. 2,95 %. Kommunen har endvidere beregnet, at forklaringsgraden, r^2 er større end 0,5, hvilket anses som en sikker tendens.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunernes egne oplysninger om tilladelse og godkendelser, som er givet, men ikke udnyttet, samt eventuelle reduktioner eller ophør af dyrehold. En gennemgang af de tilladelser/godkendelser, som Brønderslev Kommune har givet i perioden fra 2007 til 2011 viser, at der er givet tilladelser/godkendelser til ca. 4.666 DE i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning, hvor fristen for udnyttelse ikke er udløbet. Tallet viser en stigning i antallet af husdyr.

⁵ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr. nr. NKM-133-00068 fra d. 24/11 2011 har Miljøstyrelsen ændret retningslinjer for, hvordan der skal laves konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger ud over det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau. De ændrede retningslinjer er beskrevet i notatet fra Miljøstyrelsen d. 22/12 2011 "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl". Det fremgår heraf, at der kan ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i et givet opland, såfremt husdyrbruget i en ansøgning om miljøgodkendelse *reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug*, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavlssædskifte.

I ansøgt drift og med anvendelse af husdyrgødning vil der efter udvidelsen være en udvaskning på 60,8 kg N pr. ha pr. år. I et tilsvarende planteavlssædskifte ville udvaskningen uden virkemiddel sædskifte og uden brug af husdyrgødning have været 61,4 kg N pr. ha pr. år (fiktivt ansøgningskema nr. 33870). Det er således dokumenteret, at udvaskningen er mindre i ansøgt drift, end det ville have været i et planteavlssædskifte på de samme arealer. Som konsekvens heraf kan der ses bort fra stigningen i dyretrykket i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været i et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

Fosfor i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nibe-Gjøl Bredning med fosfor er 43,9 t P pr. år⁶.

I forhold til Steffenhøj 160 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema.

Steffenhøj 160		
Areal til udbringning		167,41 ha
Fosforoverskud, kg pr. ha pr. år		9,0
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år		$9,0 \times 8 = 72 \text{ kg P}$
% forøgelse i forhold til en samlet fosforpulje på 2000 kg pr. ha i pløjelaget ⁷		$72 / 2000 = 3,6 \%$
Worst case udvaskning af fosfor ⁸		1 kg P pr. ha pr. år (standardværdi)
Worst case udvaskning fra projektet		$167,41 \text{ ha} \times 1 = 167,41 \text{ kg P pr. ha pr. år}$
Worst case påvirkning fra projektet i forhold til den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden		$167,41 \text{ kg P} \times 3,6 \% = 6,0 \text{ kg P i alt}$
Ansøgt fosforbidrag af det samlede fosforbidrag til N2000 området	$6,0 / 43.900$	0,01 %

⁶ Udregnet ud fra forudsætninger i "Udkast til Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, Forhøring, januar 2010". Forudsætninger fra udkast til Vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

⁷ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

⁸ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,01 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Nibe-Gjøl Bredning. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nibe-Gjøl Bredning.

Kvælstof i relation til oplandet til Langerak:

Mark 114 (14,04 ha) afvander ifølge DMU's oplandskort til Langerak. Langerak udgør den østlige del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Udkast til Vandplan, Hovedopland 1.2 Limfjorden, Forhøring, januar 2010". Brønderslev Kommune andel af det samlede opland til Langerak er relativt lille. Langerak er ikke habitatområde, men Limfjorden udmunder mod øst til habitatområdet "H 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Den del af oplandet til Langerak og Kattegat, som er beliggende i Brønderslev Kommune, er karakteriseret som "oplande til sårbare Natura 2000-områder". Ingen dele af oplandet i Brønderslev Kommune afvander til Randers Fjord eller Mariager Fjord.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Kattegat er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne "1110, sandbanke" og "1160, bugt" samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra udkastet til Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Kattegat er i risiko for ikke at opfylde målet i udkastet til Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Kattegat er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Langerak har været svagt stigende fra 2007 til 2011 fra 49.967 DE til 52.041⁹ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket en stigning fra 2007 til 2011 på 4,15 %. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008-2010, viser også en stigende tendens. Brønderslev Kommune har ved hjælp af lineær regression beregnet, at stigningen inklusiv 2008-2010 ligger på ca. 3,31 %. Kommunen har endvidere beregnet, at forklaringsgraden, r^2 er større end 0,5, hvilket anses som en sikker tendens.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunernes egne oplysninger om tilladelse og godkendelser, som er givet, men ikke udnyttet, samt eventuelle reduktioner eller ophør af dyrehold. Da Brønderslev Kommunes andel af oplandet til Langerak er meget lille i forhold til det øvrige opland til Langerak, har Brønderslev Kommune ikke fundet det relevant at foretage en opgørelse over, hvor mange tilladelser/godkendelser der er givet i Brønderslev Kommune, men som ikke er udnyttet. I stedet foretages vurderingen i forhold til den generelle stigning.

Beregningerne på planteavlssædskifte er ligeledes gældende for mark 114. Det er således dokumenteret, at udvaskningen er mindre i ansøgt drift, end det ville have været i et planteavlssædskifte på de samme arealer. Som konsekvens heraf kan der ses bort fra stigningen i dyretrykket i oplandet til Langerak.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været i et planteavlssædskifte. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

⁹ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Fosfor i relation til oplandet til Langerak:

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Nordlige Kattegat via Langerak med fosfor er 35,7 t P pr. år¹⁰.

I forhold til Steffenhøj 160 kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema.

Steffenhøj 160		
Areal til udbringning		14,04 ha
Fosforoverskud, kg pr. ha pr. år		9,0
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år		$9,0 \times 8 = 72 \text{ kg P}$
% forøgelse i forhold til en samlet fosforpulje på 2000 kg pr. ha i pløjelaget ¹¹		$72 / 2000 = 3,6 \%$
Worst case udvaskning af fosfor ¹²		1 kg P pr. ha pr. år (standardværdi)
Worst case udvaskning fra projektet		$14,04 \text{ ha} \times 1 = 14,04 \text{ kg P pr. ha pr. år}$
Worst case påvirkning fra projektet i forhold til den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden		$14,04 \text{ kg P} \times 3,6 \% = 0,5 \text{ kg P i alt}$
Ansøgt fosforbidrag af det samlede fosforbidrag til N2000 området	0,5 / 35.700	0,001 %

Påvirkningen fra arealet i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,001 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Langerak / Nordlige Kattegat. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nordlige Kattegat via Langerak.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Ingen af arealerne i Brønderslev Kommune er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Alle er beliggende i områder med almindelige drikkevandsinteresser. Her vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT

50. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere – på kommunens forlangende - at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
51. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

¹⁰ Udregnet ud fra forudsætninger i ”Udkast til Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedopland 1.2, Forhøring, januar 2010”. Forudsætninger fra vandplan: P-afstrømning på 0,5 kg pr. ha pr. år (aflæst ud fra figur 2.4.2). Desuden ud fra en forudsætning om et dyrket areal i oplandet på 65 % og et udyrket areal på 35 %. Fra det udyrkede areal er der regnet med et tab på 0,08 kg P pr. ha pr. år.

¹¹ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

¹² I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

52. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedste tilgængelige teknik Emissionsniveau samt BAT i stald

Der er foretaget beregninger på emissionsværdier på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Table 13. Kommunens beregning af emissionsgrænseværdier

	Ny eller renoveret stald	Antal	Emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N pr- årsdyr)	kg N/år
Søer, løsgående, delvis spaltegulv	Nej	1.077	3,01 x 1.077	3.241,8
Søer, løsgående, delvis spaltegulv	Ja	223	3,01 x 223	671,2
Slagtesvin på drænet gulv, 40-80 kg	Nej	250	$(80-40) \times (20,95 + 0,177) \times (80 + 40) = 1.687,6$ $0,40 \times (1.687,6/3190) = 0,21$	53
Slagtesvin på drænet gulv, 40-80 kg	Ja	550	$(80-40) \times (20,95 + 0,177) \times (80 + 40) = 1.687,6$ $0,4 \times (1.687,6/3.190) = 0,21$	115,5
Slagtesvin på delvis spalter, 80-120 kg	Ja	800	$(120-80) \times (20,95 + 0,177) \times (120 + 80) = 2.254$ $0,35 \times (2.254/3190) = 0,25$ $0,25 \times 800$	200
I alt				4.281,5

Ovenstående beregning viser en vejledende emissionsgrænseværdi på 4.281,5 kg/N/år og som nævnt under ammoniakafsnittet er den samlede emission fra anlægget 4.281,01 kg/N/år. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er altså overholdt. På baggrund heraf vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for staldsystemer.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT på de andre områder anføres punktvis under hvert afsnit, hvorefter Brønderslev Kommunes vurdering fremgår nedenunder.

Fodringsstrategi på ejendommen

Der anvendes hjemmeblandet tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

BAT og fosfor

I følge Miljøministeriets vejledning "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for søer og slagtesvin skal der fastsættes et vejledende indhold af fosfor i gødning som leveres fra anlægget til udbringning på egne arealer eller på aftalearealer.

Ansøger har beregnet et vejledende BAT-niveau på fosfor svarende til 7.739 kg P ab lager. Ansøgningskemaet viser et niveau på 12.508 kg P ab lager. Det vil sige, at BAT-niveauet for fosfor ikke er overholdt. Ansøger forklarer i den forbindelse, at "søerne på Steffenhøj 160 udgør en meget højtydende besætning med mange fravænnede smågrise/årsso. Det er i forhold til dyrevelfærd helt afgørende, at søerne har den nødvendige fosfor at indbygge i knoglerne for at undgå benskader, når de skal yde så meget. Derfor anvendes der i produktionen en mængde fosfor i foderet, der ligger over normen".

Videnscenter for Svineproduktion har lavet en opgørelse over normtal og baggrundsdata for husdyrgødningens indhold af N og P ab dyr.

Normtalsår	2005/06	2005/06	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Ligning til N og P ab dyr	Gammel	Ny	Ny	Ny	Ny	Ny
Søer						
Råprotein, g/FEso	142,8	142,8	139,6	137,9	138,0	133,0
Fosfor, g/FEso	5,2	5,2	5,0	4,7	4,6	4,8
FEso pr. årsso	1442	1442	1490	1484	1500	1520
Fravænnede grise pr. årsso	24,6	24,6	26	26,7	27,2	27,5
Fravænningsvægt	7,2	7,2	7,3	7,3	7,4	7,4
N ab dyr, kg	27,2	26,42	26,42	25,75	25,97	25,14
P ab dyr, kg	6,31	5,86	5,73	5,23	5,11	5,50

Sammenlignes ovenstående normtal med de tal ansøger har oplyst i ansøgningen ligger antallet af fravænnede grise pr. årssø på Steffenhøj 160 væsentlig over normtallet (34 stk. i ansøgningen), fravænningsvægten er højere (8,5 kg i ansøgningen), råproteinindholdet er lavere (130,4 g/FEso i ansøgningen), mens tildelingen af fosfor er højere (5,2 g/FEso i ansøgningen – svarende til 2005/06 standard). Ansøgers besætning afviger altså en del fra en normproduktion, og set i forhold hertil vurderes tilsætningen af fosfor til foderet ikke at være uforholdsmæssig stor.

En lavere tildeling af råprotein betyder reduktion af ammoniakfordampningen fra stald, lager og udbringning, mens en høj tildeling af fosfor potentielt kan betyde en højere udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Beregningerne i afsnit 2.7 viser en meget lav belastning (under 1 %) til Nibe-Gjøl Bredning samt Langerak/Nordlige Kattegat – endda ved worst case udvaskning fra arealerne.

Brønderslev Kommune vurderer herfor, at fodringsstrategien - med de stillede vilkår i godkendelsen - på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Vandforbrug

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop)), vandtrug og bidenipler) noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til vandforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Ansøger forpligter sig til i forbindelse med kommende investeringer at lade muligheder for vandbesparelser indgå.

Energiforbrug

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres.

Luftkanaler rengøres efter behov. Herved undgås modstand i ventilationssystemet.

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er lysstyring på indendørs lys i staldene.

BAT vedr. energiforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til elforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Ansøger forpligter sig til i forbindelse med kommende investeringer at lade muligheder for elbesparelser indgå.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gyllen opbevares i ejendommens gylletank. På den eksisterende gylletank etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav til pumper etc. Der udføres 10-års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften på visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Udbringning af husdyrgødning

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning i sort jord og græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT.

Brønderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

0-alternativet

Alternativet til det ansøgte projekt vil være at fortsætte den nuværende produktion på ejendommen. Nuværende produktionsmetode omfatter en meget stor anvendelse af strøelse i staldene og er derfor arbejdsmæssigt meget krævende. Ændringen i staldene skal være med til at lette arbejdsbyrden. Samtidig er ændringen i staldene samlet set mere miljøvenlige, idet al produceret husdyrgødning fra disse stalde håndteres som flydende husdyrgødning med en højere udnyttelses % end dybstrøelse.

I forhold til arealerne fastholdes den nuværende belastning af arealerne ift. DE/ha. Miljøgodkendelsen vil dog stille krav om, at der udvaskningen fra arealerne ikke må være større end fra et planteavlssædskifte, idet arealerne er beliggende i opland til natura 2000 områder med stigende husdyrtryk. Hvis udvidelsen ikke gennemføres vil udvaskningen fra arealerne bevares på nuværende niveau.

Brønderslev Kommune ser ikke det behandlede alternativ som bedre end det ansøgte projekt.

2.10 Vilkår – Management og egenkontrol

53. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
54. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagterifregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
55. Ansøger skal derudover føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtningsaftaler
- Logbog for ejendommens gyllebeholder
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Management og egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Staldafsnittene er tilkøbet alarmanlæg.

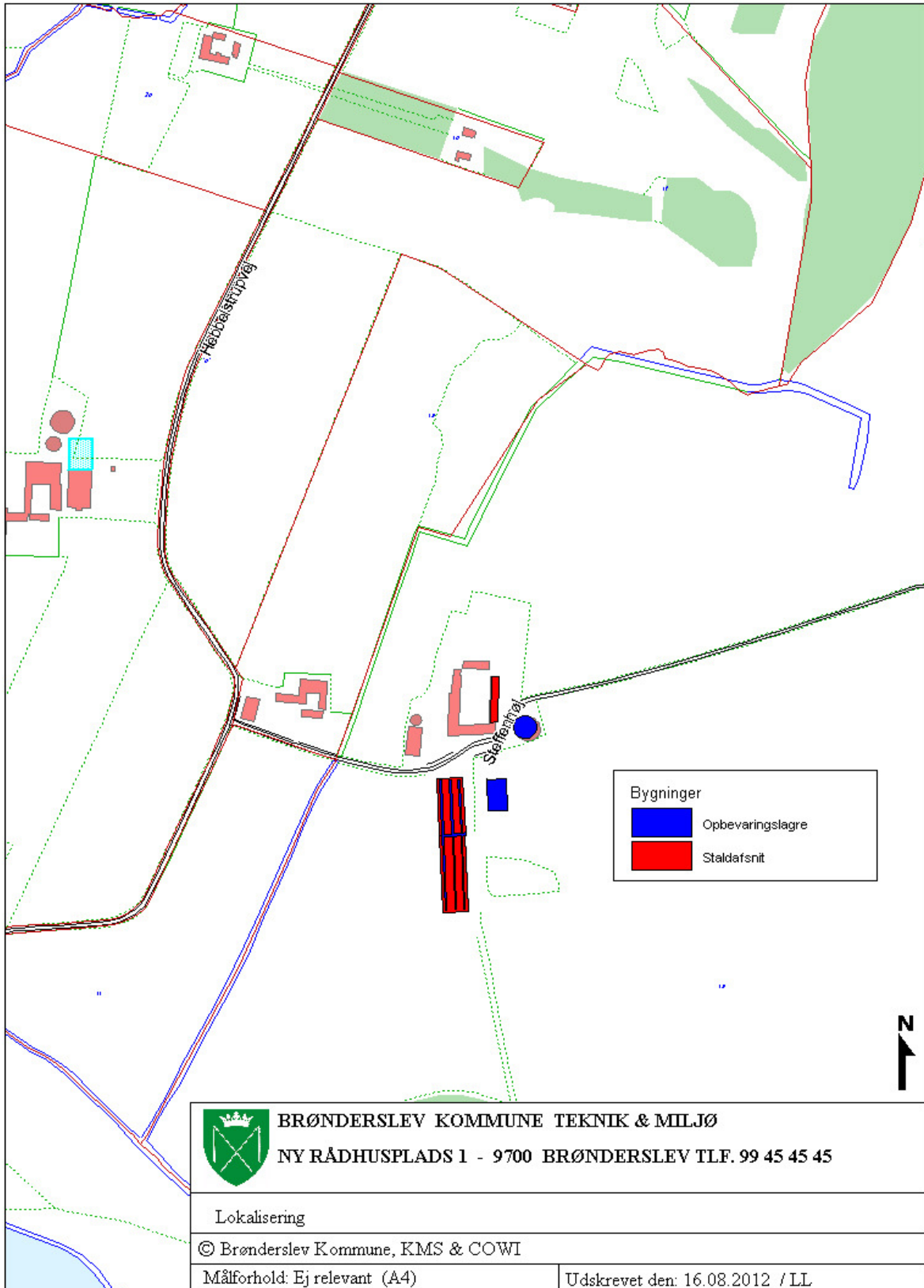
BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelsen fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Bilag 2

Beredskabsplan

For
Øster Hebbelstrup
Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	43
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	44
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	45
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	46
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	47

Udarbejdet af LandboNord

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i Rød mappe på kontoret/i forrummet.

Kopi af beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret/i stuehuset.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- X Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- X Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- X Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- X Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i Forrum og har nr. 98262367.

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Helle Thing Andersen på tlf. 60940807

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

X Brand slukkere / Pulverslukker
X Frontlæsser
X

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Helle Thing Andersen på tlf. 60940807

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til .... drænbrønd placeret ..... (se bilag X).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se bilag X)

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

X Halm

X Læsse maskine

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Helle Thing Andersen på tlf. 60940807

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret ..... (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se vedlagte kort).

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

X Savsmuld

I lade samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

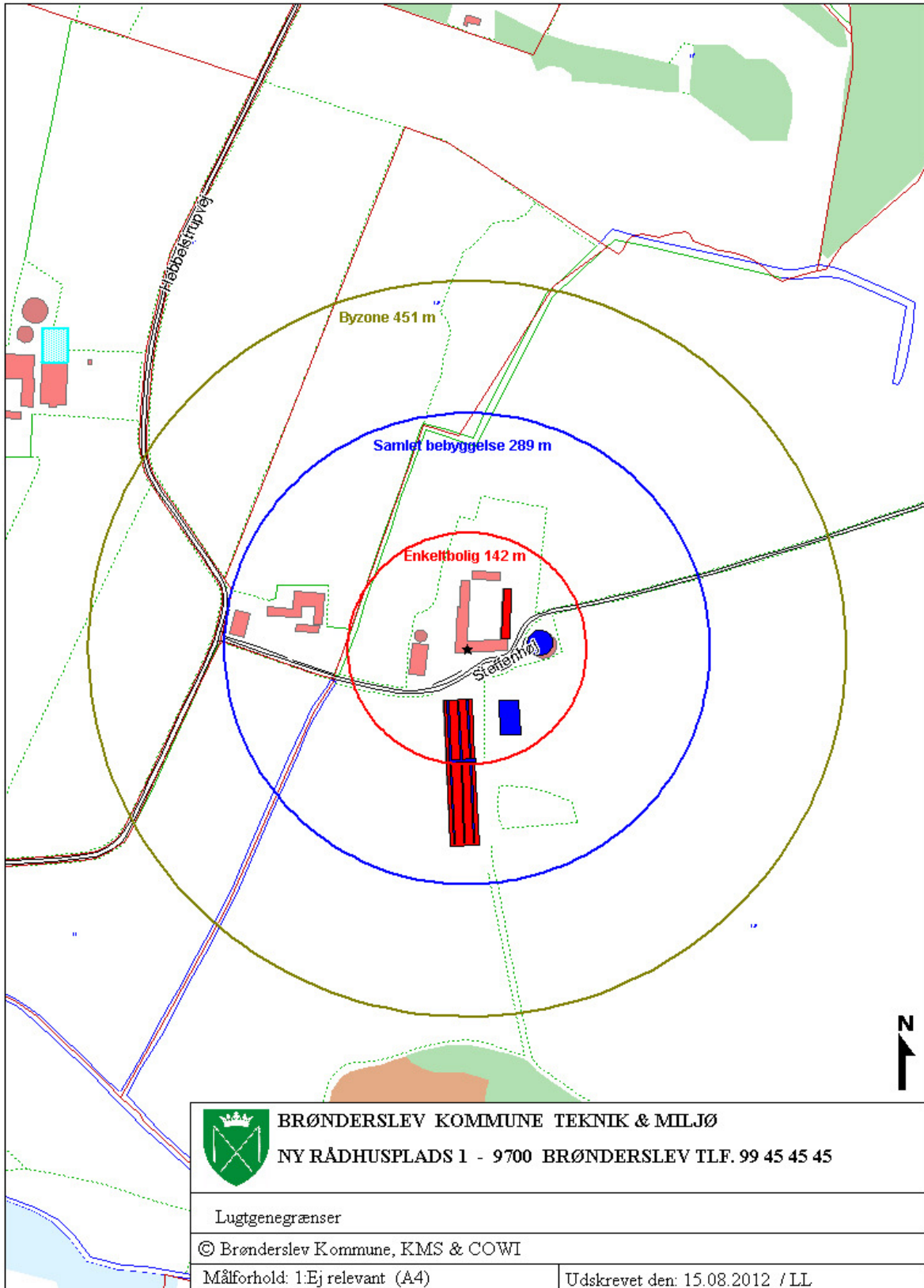
- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

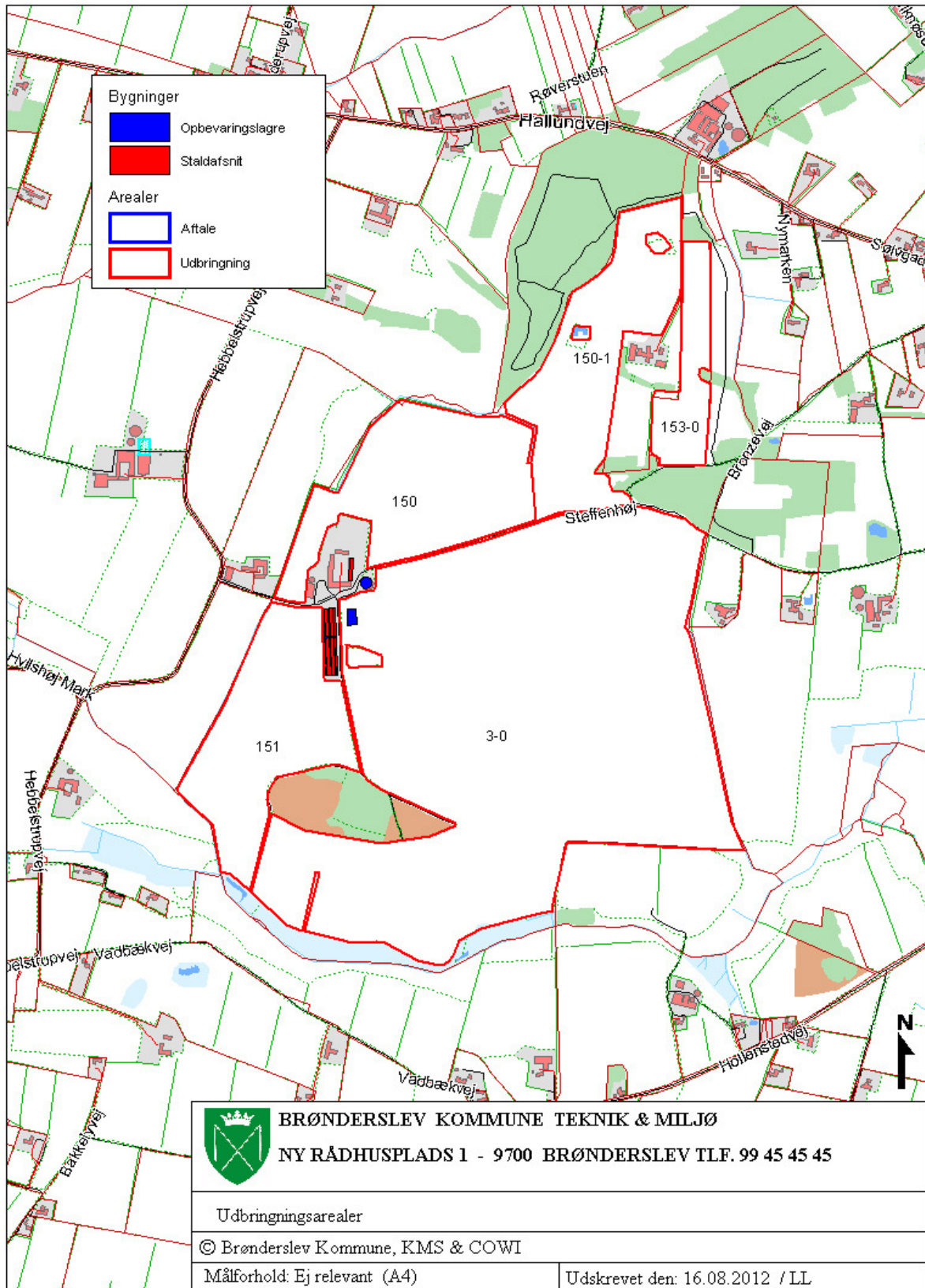
LandboNord Miljøafdelinger <small>Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev Tlf. 96242424 Fax. 96242426</small>		
Bilag 4a beredskabsplan Dato: 06.06.2007 / 19:32:16		

Bilag 4

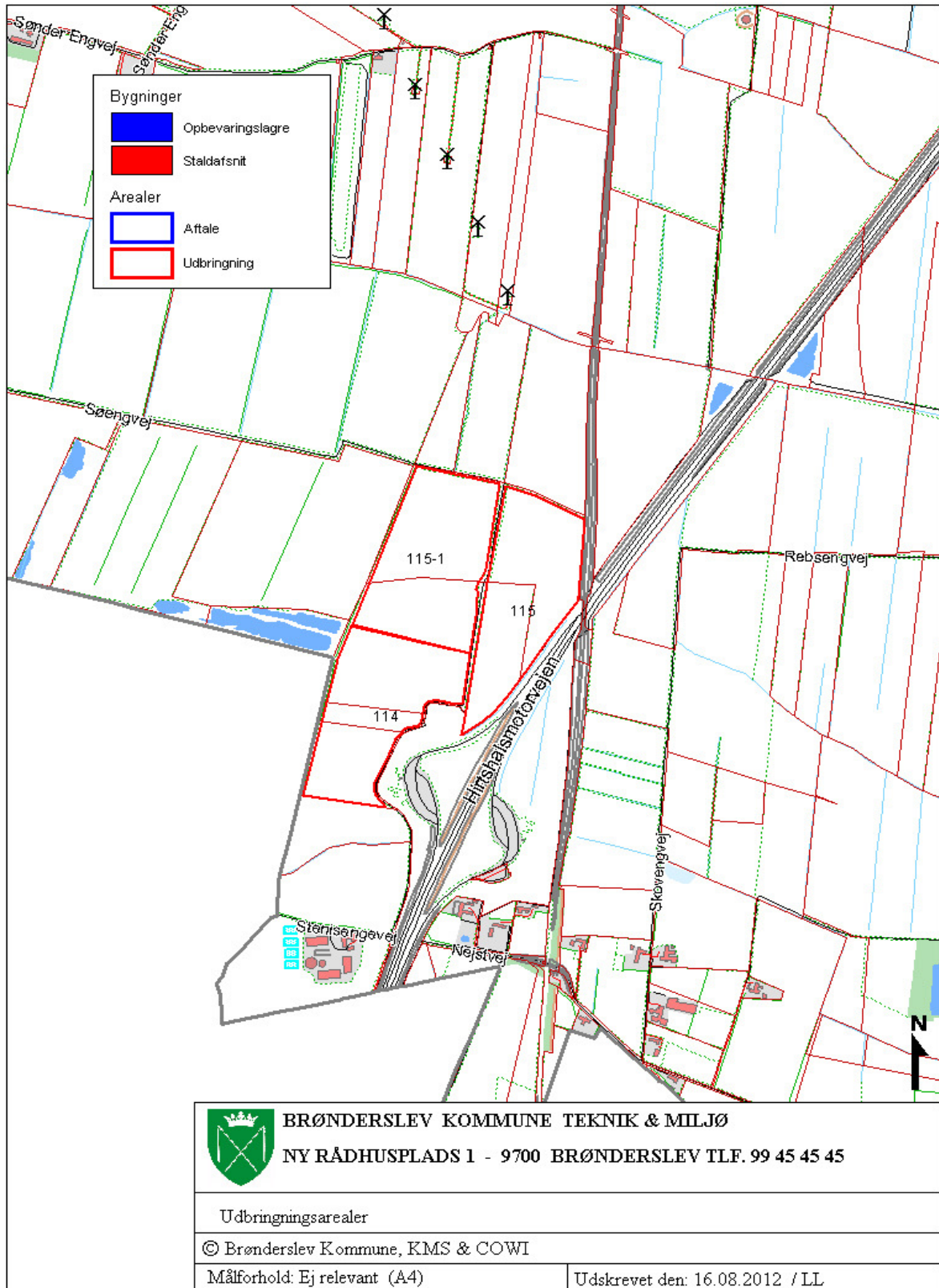

Bilag 5,1

	BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45	
	Udbringningsarealer	
© Brønderslev Kommune, KMS & COWI		
Målforhold: Ej relevant (A4)		Udskrevet den: 16.08.2012 / LL

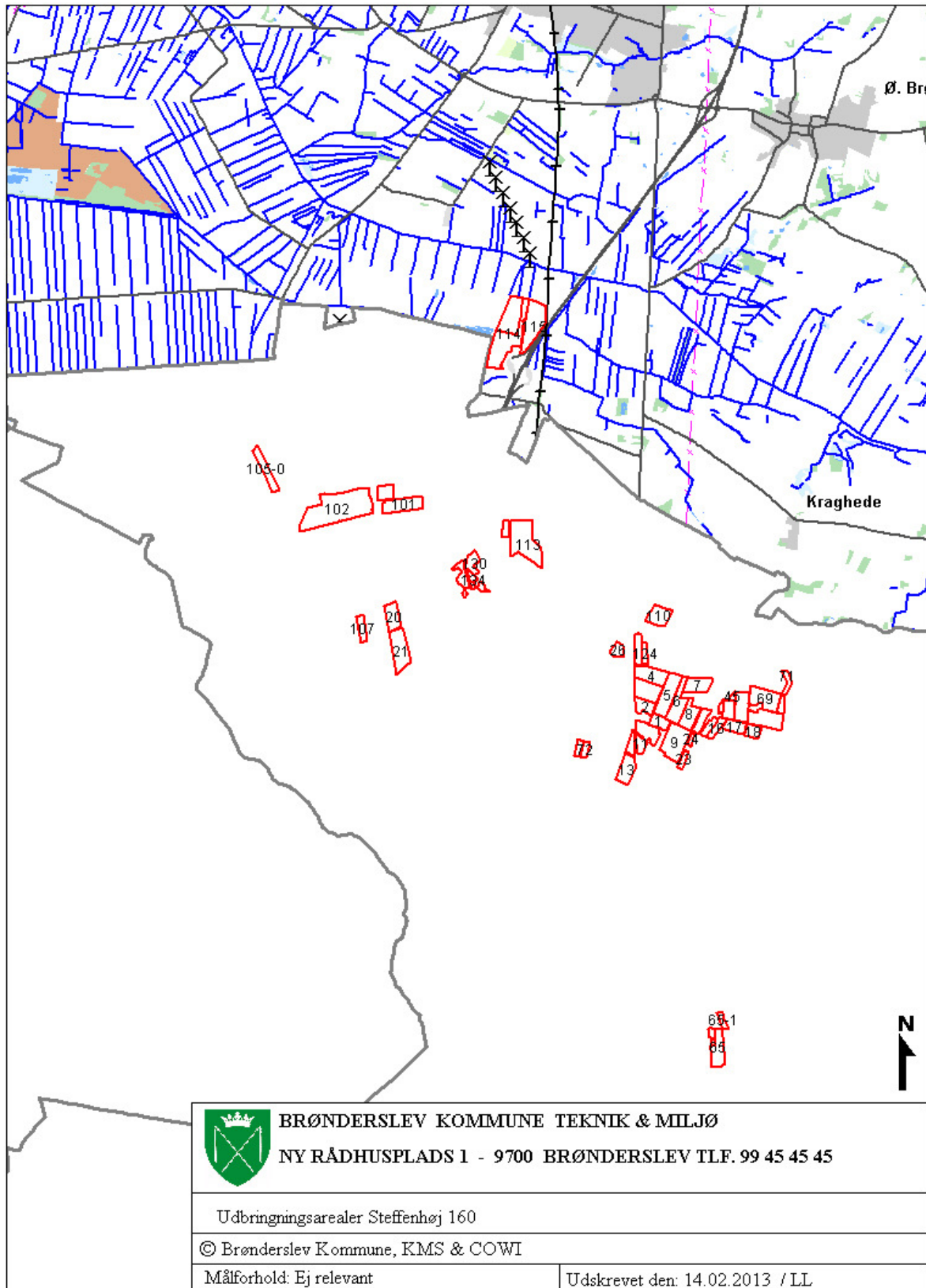
Bilag 5,2

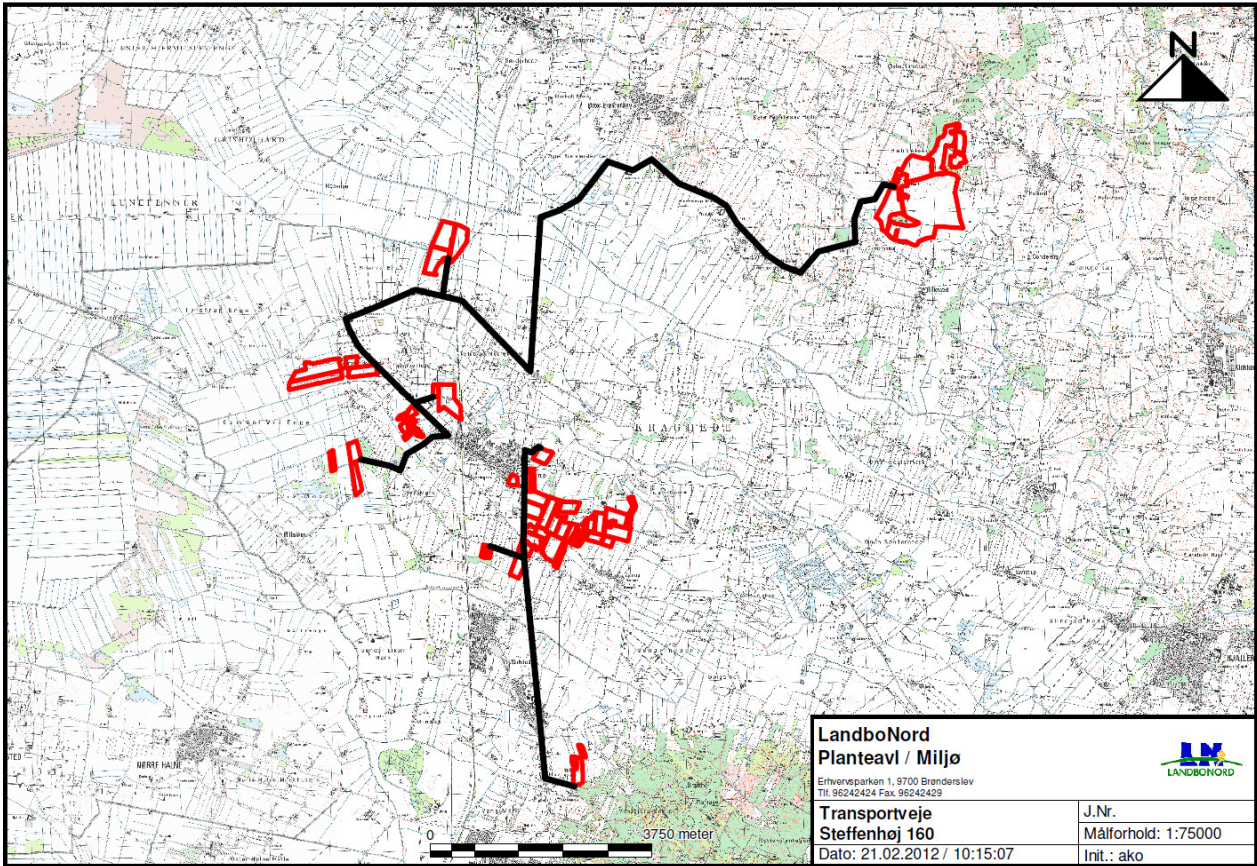
	BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45	
	Udbringningsarealer	
© Brønderslev Kommune, KMS & COWI		
Målforhold: Ej relevant (A4)	Udskrevet den: 16.08.2012 / LL	

Bilag 5,3

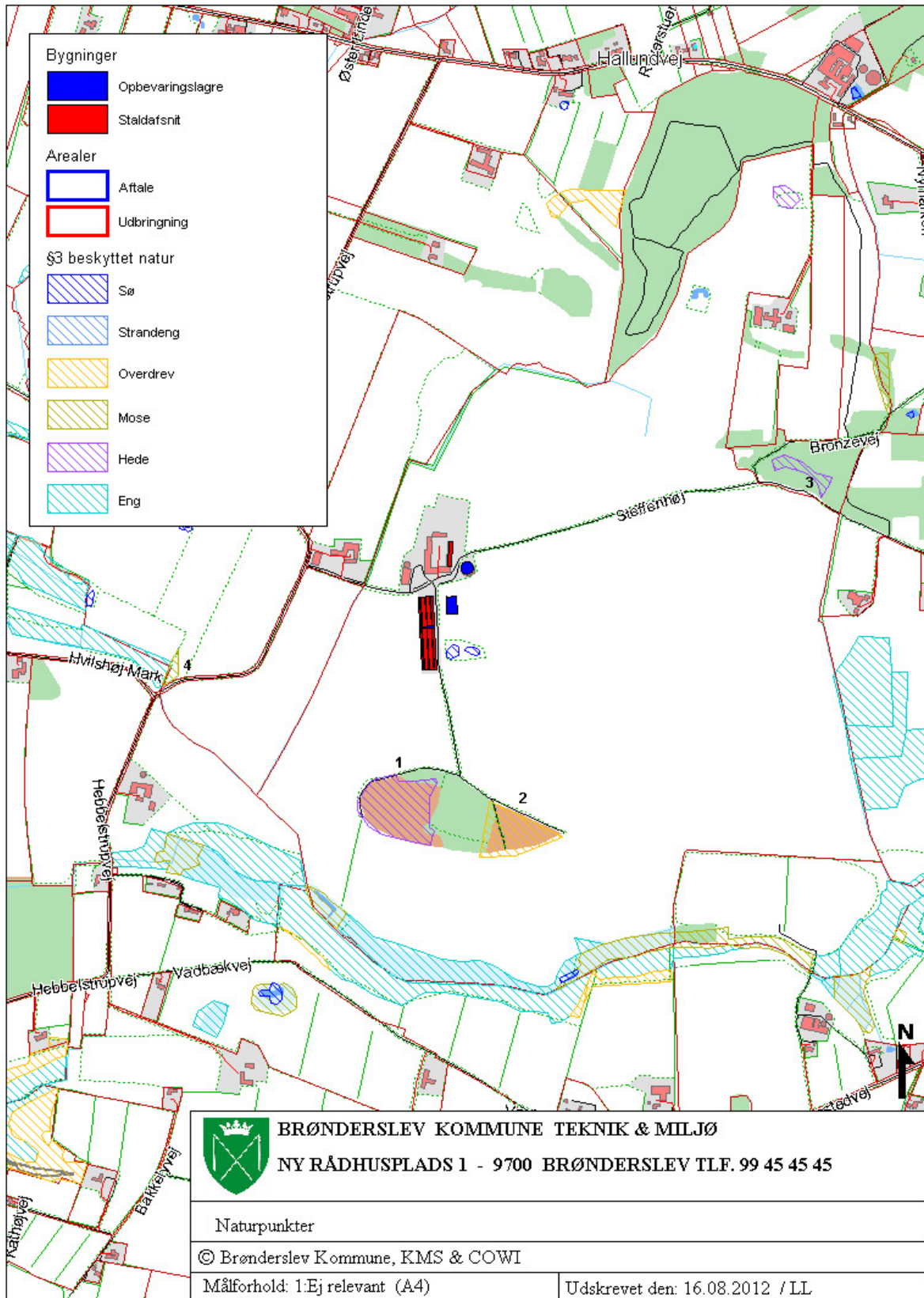

Bilag 6

Bilag 7

Bilag 8

Udtalelse om arealer i Aalborg Kommune i forbindelse med miljøgodkendelse på Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev - Brønderslev Kommune

Brønderslev Kommune har den 3. februar 2012 bedt om Aalborg Kommunes udtalelse i forbindelse med miljøgodkendelse (§ 12 - genbehandling) af husdyrbruget på Steffenhøj 160, 9700 Brønderslev.

13. juni 2012

Sagsnr.:
2012-6828
Dok.nr.:
2012-78298
Init.: NIN
EAN nr.:
5798003742977

Omkring 270 ha af udbringningsarealerne ligger i Aalborg Kommune.

Ejerforholdene for arealerne i Aalborg Kommune er som følger:

Ejer:

Mark nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 26-1, 45, 45-1, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 101, 102-1, 107, 113 og 113-3 ejes af ansøger (Steffenhøj 160).

Åbningstider:
Mandag - onsdag
09.00 - 15.00
Torsdag
09.00 - 17.00
Fredag
09.00 - 14.00

Mark nr. 110 og 124 ejes af Børge Lind Thomsen, Tylstrup Landevej 50, 9382 Tylstrup.

Send så vidt muligt
elektronisk post til
Aalborg Kommune

Mark nr. 24 og delvist 23 ejes af Ole Larsen, Ajstrupvej 27, 9381 Sulsted. Den resterende del af mark nr. 23 ejes af Aalborg Forsyning, Kloak A/S, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby.

Mark nr. 65, 65-1, 65-3 og 65-4 ejes af Thyra Kathrine Rasmussen, Sulsted Kirkevej 21, 9381 Sulsted.

Mark nr. 72 og 72-1 ejes af Jens Ole Sørensen, Gammel Vråvej 42, 9382 Tylstrup og Niels Kristian Sørensen, Gammel Vråvej 67, 9382 Tylstrup.

Mark nr. 102 ejes delvist af Niels Hedermann, Tylstrup Hedevej 38, 9382 Tylstrup og delvist af ansøger (Steffenhøj 160).

Mark nr. 109 ejes af Lars Kurt Skovgaard Laugesen, Luneborgvej 199, 9382 Tylstrup.

Mark nr. 130, 132, 132-1, 134 og 136 ejes af Per Christoffersen Skærm, Kæragerholmvej 7, 9382 Tylstrup.

Natur

Udbringningsareal 113-3, 124 og 132-1 overlapper delvist med fersk eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. Der er ikke foretaget besigtigelse af arealerne, og der er ikke taget stilling til

registreringen af beskyttet natur. Ansøger forpagter arealerne, og vil ikke benytte de beskyttede dele som udbringningsareal. De beskyttede dele skal herefter henligge som beskyttet natur.

Udbringningsareal 134 og 136 overlapper delvist med fersk eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. Registreringen er blevet afklaret i en sideløbende sag, hvor registreringen er blevet fjernet. Arealerne kan herefter benyttes som markareal.

Udbringningsareal 70 og 71 overlapper helt med fersk eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. Der er foretaget besigtigelse af arealerne d. 10. september 2008 hvor tilstanden blev vurderet til at være ringe (tilstandsklasse 4 ud af 5). Det blev vurderet, at arealerne var direkte påvirket af en vis form for landbrugsdrift. I en afgørelse fra Nordjyllands Amt i 2002 er arealerne blevet omregistreret fra natur- til kultureng på baggrund af en besigtigelse og udtalelse fra ejer, som oplyser at arealerne har været brugt som udbringningsarealer også før 1992. Det vurderes, at arealerne forsat kan benyttes som udbringningsarealer.

Der er ikke kendskab til forekomst af rødlistearter eller særlige ansvarsarter på udbringningsarealerne. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 1.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Langøret flagermus		X
Sydflagermus		X
Odder		X
Markfireben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X

Skema 1: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne.

Benyttelse af arealerne som udbringningsarealer, vurderes at have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter. Det vurderes, at benyttelse af udbringningsarealerne ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunens egne registreringer, hjemmesiden: www.habitatarter.dk/ og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Overfladevand

Fosfor

All arealerne i Aalborg Kommune ligger udenfor arealer, der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor.

Nitrat

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse.

Habitatområder

Alle arealer i Aalborg Kommune afvander til Langerak. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes at kunne påvirke habitatområderne Aalborg Bugt og Nibe/Gjøl Bredning.

I Natura 2000 basisanalysen for såvel Aalborg bugt som Nibe-Gjøl bredning vurderes det, at miljøet er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

Det fremgår desuden af Miljøministeriets vandplaner for områderne, at miljømålet er ”god tilstand” og at dette mål ikke er opfyldt i området. Kommunen finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Da det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt har kommunen lavet en konsekvensvurdering, som findes i det vedlagte bilag. Heri vurderes tilstanden i områderne, samt det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområderne i forhold til habitatbekendtgørelsen og efter Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Aalborg Kommune har vurderet, at Langerak kan karakteriseres som et lukket bassin. Beregningerne viser, at det ansøgte for så vidt angår kvælstof vil udgøre 0 pct. af den samlede udvaskning til Langerak. For så vidt angår fosfor vil den skønnede forøgelse i udvaskningen som følge af projektets fosforoverskud udgøre 0,03 pct. af den samlede fosfortilførsel til Langerak.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Husdyrtrykket i Langerak er i perioden 2007-11 stigende. Ansøger har imidlertid ved hjælp af ekstra efterafgrøder, nedbragt kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne til 61,2 kg N/ha/år. Dette overstiger ikke udvaskningen fra en tilsvarende ikke-husdyrgødet bedrift (planteavlbrug). Aalborg kommune vurderer derfor, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne.

Grundvand

To af arealerne ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde. Der er ansøgt om en udvaskning af nitrat fra rodzonen på 69 mg/l, hvilket er et fald på 8 mg/l i forhold til nudriften.

Begge marker ligger i et område omfattet af en indsatsplan ”*Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse – område med særlige drikkevandsinteresser nr. 13, Hammer Bakker og Tylstrup*”.

Mark nr. 1 ligger delvist inden for OSD 1475 i et område, der er kortlagt med nogen sårbarhed over for nitrat. I henhold til indsatsplanen er der ingen indsatser over for nitrat i det pågældende område. Mark nr. 2 ligger delvist inden for indvindingsoplandet til Tylstrup Vandværk. Tylstrup Vandværks indvindingsopland er kortlagt med nogen sårbarhed over for nitrat, og der er ikke angivet indsatser over for nitrat. Drikkevandsressourcen ved Tylstrup Vandværk er ikke nitratbelastet.

Øvrige bemærkninger

Aalborg Kommune har i øvrigt ikke bemærkninger til anvendelse af arealerne.

Aalborg Kommune skal bede om at denne udtalelse indsættes i Brønderslev Kommunes afgørelse i sin helhed (evt. som bilag), og vil samtidig bede om at få tilsendt den endelige afgørelse i sagen.

Venlig hilsen

Nina Harbo
Landinspektør

9931 2157
nin-teknik@aalborg.dk

Kopi til:

Park & Natur, Her, Att. Jens Kristian Uhrenholt, via e-mail: jku-teknik@aalborg.dk

Forsyningsvirksomhederne, Her, Att. Louise Appel Bjergbæk, via e-mail: lbj-teknik@aalborg.dk